

РЕШЕНИЕ

№ 3971

гр. София, 17.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав,
в публично заседание на 15.06.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стефан Станчев

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **3313** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на К. С. Х. против отказ, обективиран в писмо изх. № 94-01-8642/11.03.2021 г., издадено от директор на дирекция „Гражданска регистрация на населението“, при [община]. Искането е за отмяна на обжалвания отказ и присъждане на разноски.

Ответник по оспорването директор на дирекция „Гражданска регистрация на населението“, при [община] не взема отношение.

След като обсъди доводите на страните и приетите по делото доказателства, съдът в настоящия състав приема следното от фактическа и правна страна.

Производството пред административния орган е било образувано по искане на жалбоподателката от 10.03.2021 г., отправено до кмета на Б. за издаване на удостоверение за наследници на починалата Г. И. П., б.ж. на Б., починала 23.02.2021 г., за чиято смърт бил съставен акт № 106/01.03.2021 г. в Б., 4-то кметство, [община]. Актът е посочен със своя номер, дата и издател в искането. Последното не било уважено, като отказът е обективиран в процесното писмо. Издателят му посочил, че като гражданин на Европейския съюз, починалата Г. П. е в категорията лица на които основанието за вписване в регистъра на населението е отпаднало, като сочи чл. 70, ал. 2 от Наредба № РД-02-20-9 от 21.05.2012 г. за функциониране на Единната система за гражданска регистрация, НФЕСГР, като на основание чл. 70, ал. 3 от НФЕСГР данните в електронния личен регистрационен картон на лице, за което е

отпаднало основанието за вписване в регистъра на населението не се актуализират, с изключение на случаите по чл. 106, ал. 2-5 от СК. На следващо място, административен орган сочи чл. 10, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението, удостоверението за наследници се издава само за лица, които към датата на смъртта си са подлежали на вписване в РН. По тези съображения е постановен отказ за издаване на удостоверение за наследница на Г. И. П., б.ж. на Б. по заявлението на жалбоподателката.

Съгласно § 8 от ПЗР на АПК правилата за издаване на индивидуални административни актове и тяхното обжалване по административен и съдебен ред се прилагат и при извършване на административни услуги, както и при обжалване на отказите /мълчаливите или изрични/ за извършването им, освен ако в специален закон е предвидено друго. Освен това, определението за индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 3 от АПК на практика покрива извършването на всички административни услуги, включително и тези, определени в § 1 от ЗА и оспорването им по съдебен ред по общата клауза на чл. 145 от АПК винаги е допустимо. По делото липсват доказателства за датата на съобщаването на оспорения отказ на неговия адресат, представянето на които е в тежест на ответника.

С оглед на това настоящият съдебен състав намира жалбата за ДОПУСТИМА като подадена от надлежна страна, разполагаща с правен интерес, в срока по чл. 149, ал. 3 във връзка с чл. 140, ал. 1 от АПК, срещу подлежащ на обжалване по съдебен ред административен акт.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА. Оспореният отказ е издаден от компетентен административен орган – директора на дирекция „Гражданска регистрация на населението“ при [община], в съответствие с чл. 24, ал. 1 от Закона за гражданската регистрация /ЗГР/ и чл. 2, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6/24.04.2012 г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението и в правомощията по чл. 47 от УПОА на [община].

Властническото волеизявление е облечено в изискваната от закона форма, съгласно разпоредбата на чл. 59 от АПК, като актът съдържа съществени реквизити определящи го като индивидуален административен акт от категорията на процесните - издател, адресат, мотиви, основания за постановения отказ. Не се констатира допуснати съществени нарушения на процесуалните правила при издаването му.

Оспореният отказ е постановен и при правилно прилагане на материалния закон.

Съгласно разпоредбата на чл. 24, ал. 1 от общинската администрация издава удостоверения въз основа на регистъра на населението, като редът за издаване и образците на удостоверенията по ал. 1 се утвърждават с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството съвместно с министъра на правосъдието, съгласно ал. 2 от същата разпоредба. В изпълнение на законовата делегация е издадена и Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението. Според чл. 5, ал. 1 от Наредбата удостоверения се издават на лицата, за които се отнасят, на законните им представители, на техните наследници.

Този отговор обективира отказ по искането за удостоверение за наследници, тъй като удостоверение не е издадено, а при това, ответник заявява становище, че не дължи издаване на посоченото удостоверение. Оспореното писмо е индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21 ал. 3 от АПК, тъй като с него се отказва издаването на документ от значение за признаване или упражняване на права и

задължения. Съгласно § 8 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) на АПК, уредените в кодекса на производството за издаване на индивидуални административни актове и тяхното обжалване по административен и съдебен ред се прилагат и при извършването на административни услуги, както и при обжалването на отказите за извършването им, освен ако в специален закон е предвидено друго. Съгласно § 5 от ПЗР на Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението (Наредбата), издадена на основание чл. 24, ал. 2 от Закона за гражданската регистрация (ЗГР), за неуредени въпроси във връзка с издаването на удостоверения въз основа на регистъра на населението се прилагат разпоредбите на АПК. Следователно, жалбата е насочена срещу отказ за извършване на административна услуга, който отказ е обективизиран в оспорения акт. Отказът е незаконосъобразен.

Неотнормирани в случая са цитираните в писмото немотивирани доводи на административния орган, че починалата, като гражданка на ЕС (Ш.) е в категорията лица, на които основанията за вписването им в регистъра на населението е отпаднало, по приложимостта на чл. 70, ал. 2 от НФЕСГР. Обратно, жалбоподателката сочи, че се цели доказване правата на наследник на територията на Република България. В регистрите на населението починалата г-жа П., не само съществува, а при справка е установимо кои са наследниците ѝ в страната. В случая административен отговор неправилно сочи датата на влизане на РБ в ЕС, като основание, за отпаднало основание за вписване в регистрите на населението по Закон за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства.

Приложима в случая е изцяло националната правна уредба – ЗГР и цитираната по-горе Наредба, съгласно чиито чл.2, ал.1 „удостоверения въз основа на регистъра на населението се издават от кмета на общината, на района или на кметството или от определени от тях длъжностни лица от общинската администрация“. Въз основа на регистъра на населението общинската администрация издава удостоверения - чл. 24, ал. 1 ЗГР. Задължението за попълване и поддържане на регистрите на населението, от които да се черпи информация, вкл. и с оглед издаване на удостоверения за наследници, е възложено на администрацията на общината. Именно кметът на района в случая е административният орган, постановяващ индивидуални административни актове по реда на ЗГР. Тази материална компетентност по закон е делегирана на длъжностни лица от общинската администрация. Съгласно чл. 1, ал. 3 ЗГР „гражданската регистрация включва съвкупност от данни за едно лице, които го отличават от другите лица в обществото и в семейството му в качеството на носител на субективни права, като име, гражданство, семейно положение, родство, постоянен адрес и др.“, като за физическите лица в Република България се основава на данните в актовете за тяхното гражданско състояние и на данните в други актове, посочени в закон /чл. 2, ал. 1 ЗГР/. При това получаването на информация за едно физическо лице, вкл. и за неговите наследници, се извършва въз основа на Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението (ЕСГРАОН), представляваща национална система за гражданска регистрация на физическите лица в Република България и източник на лични данни за тях /чл. 100 ЗГР/. Функциите на ЕСГРАОН са: 1. създаване и поддържане на регистри на актове за гражданско състояние; 2. създаване и поддържане на Национален електронен регистър на актове за гражданско състояние; 3. създаване и поддържане на регистър на населението в

електронен вид и който формира Национална база данни „Население“ /чл. 22, ал. 1 ЗГР/; 4. еталондържател за уникалния административен идентификатор на физическите лица - ЕГН, и създаване и поддържане на регистъра на единните граждански номера; 5. създаване и поддържане на националния класификатор на настоящите и постоянните адреси в Република България; 6. осигуряване на информационно и административно обслужване на законодателната, изпълнителната и съдебната власт /чл. 101 ЗГР/.

Съгласно чл. 9 от Наредбата, „за удостоверяване на наследниците по закон на починало лице се издава "Удостоверение за наследници по образец“, което, както бе посочено по-горе, се осъществява от длъжностното лице по гражданското състояние в общината или района /съставна административно-териториална единица на общината по смисъла на Закона за административно-териториалното устройство на Република България/. Производството по издаването на удостоверения за наследници стартира по заявление на наследниците на лицата, за които се отнася, както и на трети лица, когато са им необходими за изпълнение на техни законоустановени правомощия или когато същите са изрично упълномощени с нотариално заверено пълномощно от лицата по чл. 5, ал. 1 от Наредбата. Данните от ЕСГРАОН се предоставят на българските и чуждестранните граждани, както и на лицата без гражданство, за които се отнасят, а също така и на трети лица, когато тези данни са от значение за възникване, съществуване, изменение или прекратяване на техни законни права и интереси /чл. 106, ал. 1, т. 1 ЗГР/, като отказът за предоставянето им подлежи на обжалване по реда и условията на АПК /чл. 107 ЗГР/.

Удостоверението за наследници се издава въз основа на данните, съдържащи се в Национална база данни „Население“ и Локална база данни „Население“ /част от регистъра на населението по чл. 22, ал. 4 ЗГР/, както и на данни от регистрите на актовете за гражданско състояние /чл. 4, ал. 1 и ал. 2 от Наредбата/. В регистрите на актовете за гражданско състояние се вписват събитията по чл. 1, ал. 2 /раждане, брак и смърт/ за всички лица, които към момента на настъпване на събитието са български граждани, и за лицата, които не са български граждани, но към момента на настъпване на събитието се намират на територията на Република България, а в регистъра на населението се вписват: 1. всички български граждани; 2. чужденците, които са: а) (доп. - ДВ, бр. 9 от 2011 г.) получили разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България; б) (отм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.); в) (доп. - ДВ, бр. 54 от 2002 г., в сила от 01.12.2002 г.) получили статут на бежанец или хуманитарен статут или на които е предоставено убежище в Република България /чл. 3, ал. 1-2 ЗГР/.

Съгласно чл. 10, ал. 1 от Наредбата, „удостоверение за наследници се издава само за лица, които към датата на смъртта си са подлежали на вписване в регистъра на населението и за които има съставен акт за смърт“. Видно от представеното удостоверение, починалата е имала разрешено постоянно пребиваване в страната. Съгласно чл. 3, ал. 2, т. 1, б. „а“ ЗГР, че в регистъра на населението се вписват чужденците, които са получили разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България. Безпротиворечиво се установява от приетите по делото писмени доказателства, всички те достъпни на общинската администрация, че починалата Г. И. П. е била вписана в регистъра на населението. Тя е имала и единен граждански номер, който е отбелязан в акта за смърт и се съдържа в удостоверението за вписване в картотечния регистър на населението. Номерът е отбелязан и в

издаденото от [община] удостоверение за пълни данни за съпругата (починалата) и родствени връзки с жалбоподателя, което удостоверение е извадка от ЛРК и в Национална база данни „Население“. Безспорно е че са налични данните за починалата, включително ЕГН, съпруг (починал) и деца. И двете посочени в чл.10, ал.1 от Наредбата условия са налице в случая – Г. И. П. е подлежала на вписване (и вписана) в регистъра на населението и за нея има съставен акт за смърт. Ето защо, кметът на кметството/общината е длъжен да издаде удостоверение за наследници, като в тази връзка ирелевантно е нейното гражданство, както и другите обстоятелства, сочени от страна на ответника.

Не съществува правно основание издаването на удостоверение за наследници да бъде поставено в зависимост от гражданството на заявителя, щом той е измежду наследниците (или другите лица, посочени в чл.5 от Наредбата). Ето защо, неоснователен е доводът в тази насока, изложен в обжалвания отказ. Видно от удостоверение за наследници на С. П., б.ж. Б. администрацията е разполагала с всички необходими данни и относно идентичността на лицето с различни имена, тъй като жалбоподателката е индивидуализирана и отбелязана като наследник на починалия, наред с майка си – починалата Г. П..

Починалата Г. П., гражданка на Ш. не попада в категориите лица, за които е отпаднало основанието за вписване в регистъра на населението, тъй като се отбелязва, че за нея е била приложима разпоредбата на чл. 3, ал.2, т. 2, б. „а“ ЗГР. За съда, обжалвания отказ е противоречив – от една страна се сочи, че за починалата е отпаднало основанието за вписване в регистъра на населението, а от друга се обективират данни от този регистър, по отношение данните ѝ от НБД. Всички обстоятелства, относими към искането, за които има неспорими доказателства, на които се обръща внимание доказват, че в [община] за починалата има всички отбелязвания за гражданското ѝ състояние – постоянно пребиваване; сключен брак; семейно положение след смъртта на съпруга ѝ; раждане и смърт на територията на [община], където е било постоянното пребиваване. Като чужд гражданин с постоянно пребиваване починалата на основание чл. 3 от ЗАКОН за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства, гражданите на Европейския съюз, Ш., при пребиваването си в Република България имат всички права и задължения според българските закони и международните договори, по които Република България е страна, с изключение на тези, за които се изисква българско гражданство. След като починалото лице е било със статут на постоянно пребиваващ в РБ, което обстоятелство е установено от съда въз основа на официален документ, издаден от МВР, и което не се оспорва от ответника, то това лице е подлежало на вписване в регистъра на населението и към датата на смъртта ѝ, тъй като за него са били изпълнени предпоставките на чл. 3, ал. 2, т. 2 от Закона за гражданската регистрация. Същественото обстоятелство в случая и за целите на включването в регистъра на населението, и на поддържането на данните в него за лицето, е статутът на постоянно пребиваващ, което починалото лице е имало, а не обстоятелството, дали е гражданин на ЕС или гражданин на трета страна. Безспорно е, че общинската администрация е водила стриктно гражданското състояние на починалата, в изпълнение на чл. 3, ал. 2, т. 2, б. „а“ от ЗГР. На тези основания, общинската администрация при [община], дирекция ГРН е следвало да издаде исканото удостоверение за наследници на Г. И. П. по заявлението на дъщеря ѝ, като законен наследник. Това налага отмяна на оспорвания отказ и връщане на

преписката на ответник за издаване удостоверение за наследници на Г. И. П., б.ж. Б., като при извършване на административната услуга административния орган следва да съобрази настоящото решение.

Разпоредбата на чл. 23 ЗГР постановява, че за всяко физическо лице, подлежащо на вписване в регистъра на населението, се създава електронен личен регистрационен картон в регистъра на населението. Съгласно чл. 26, ал. 3 ЗГР, електронен личен регистрационен картон на лице по чл. 3, ал. 2, т. 2 се създава въз основа на един от следните документи: разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване, придружено с документи за гражданско състояние, заявление за постоянен адрес и адресна карта за настоящ адрес. В приложената извадка от НБДН „пълни данни за съпругата“ е отбелязано „сверяване на ЛРК“, което е основание да се съобрази за евентуална приложимост на § 4 от ПЗР на Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението.

Предвид изложеното и като прецени оспорения акт на основание чл.168, ал.1 АПК съдът в настоящия състав приема, че отказът е постановен в изискуемата форма от компетентен орган, но при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, в несъответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона.

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 АПК в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени направените по делото разноски в общ размер на 520 /петстотин и двадесет/ лева, от които 500 лв. - платено по договор за правна защита и съдействие адвокатско възнаграждение; 10 лв. – държавна такса и 10 лева разноски за издаденото писмо отказ на [община].

По тези съображения, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ отказ, обективиран в писмо изх. № 94-01-8642/11.03.2021 г., издадено от директор на дирекция „Гражданска регистрация на населението“, при [община].

ИЗПРАЩА преписката на кмета на [община], в съответствие с чл. 35, ал. 3 от ЗГР във връзка с чл. 2, ал. 1 от НАРЕДБА № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г. за издаване на удостоверение въз основа на регистъра на населението, за ново произнасяне в 7-дневен срок по искане за издаване на удостоверение за наследници на Г. И. П., с ЕГН [ЕГН], подадено на 10.03.2021 г. от К. С. Х., съобразно задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, изложени в мотивите по-горе.

ОСЪЖДА [община] да заплати на К. С. Х., ЕГН [ЕГН] сумата 520 (петстотин и двадесет) лева – разноски по делото.

Решението може да се обжалва в 14-дневен срок от съобщението, пред ВАС.

Съдия: